

26.05.2010

Lääkärin vastaanotolle pääsy terveyskeskuksissa on hieman vaikeutunut

Terveyskeskuslääkärin vastaanotolle pääsyä joutui keväällä odottamaan hieman kauemmin kuin syksyllä. Maaliskuussa 2010 tehdyn selvityksen mukaan noin neljäsosa väestöstä pääsee lääkärin vastaanotolle kahden viikon sisällä. Lähes viidesosa väestöstä joutuu kuitenkin odottamaan yli neljä viikkoa.

Heikoin tilanne on Itä-Savon, Länsi-Pohjan ja Lapin alueilla, joilla yli kaksi kolmasosaa väestöstä joutuu odottamaan yli neljä viikkoa ei-kiireellisessä hoitotarpeessa. Paras tilanne on Kainuun ja Keski-Pohjanmaan alueilla, joissa keskimäärin kaikki hoitoa tarvitsevat pääsevät lääkärin vastaanotolle kahdessa viikossa.

Myös tilanteet, joissa todetusta lääkärin hoidon tarpeesta huolimatta ei terveyskeskuslääkärin vastaanottoaikaa pystytä antamaan, ovat lisääntyneet. Hieman yli puolet väestöstä asuu sellaisen terveyskeskuksen alueella, jossa viikoittain tai useammin koetaan tilanne, jossa lääkärin vastaanottoaikaa ei ole antaa.

Hoitajan vastaanottoaika pystytään järjestämään edelleen kahdelle kolmasosalle väestöstä kolmessa päivässä ja viikon sisällä 84 prosentille väestöstä. Alueelliset erot ovat kuitenkin suuret. Itä-Savossa on ongelmia lääkärille pääsyn lisäksi myös hoitajan vastaanottoajan saamisessa. Sen sijaan Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Kanta-Hämeen, Keski-Pohjanmaan ja Satakunnan alueella hoitajan aika järjestyy poikkeuksetta kolmessa päivässä.

Yhteydensaannissa terveyskeskuksiin on edelleen ongelmia

Vuoden 2009 alusta heikentynyt välittömän yhteyden saaminen terveyskeskukseen ei ole parantunut kuluneen vuoden aikana. Maaliskuussa 2010 tehdyn selvityksen mukaan yli puolet väestöstä asuu sellaisen terveyskeskuksen alueella, missä on ajoittain ongelmia saada välittömästi yhteyttä terveyskeskukseen. Hoidon tarpeen arviointi tehdään sen sijaan koko maassa lähes poikkeuksetta kolmen arkipäivän kuluessa.

Vuodesta 2005 lähtien toteutettujen kyselyjen perusteella hoitotakuun edellyttämä välittömän yhteyden saaminen terveyskeskukseen on toteutunut vuosina 2009 ja 2010 aikaisempia vuosia selvästi heikommin. Ongelmien taustalla ilmoitettiin olevan ajoittain suuret puhelujen määrät sekä ongelmat puhelintekniikassa. Vain noin neljäsosa terveyskeskuksista pystyi ilmoittamaan puhelinoperaattorin seuranta-arvon vastatuista puheluista.

www.thl.fi

26.05.2010

Vaikkakin välittömän yhteyden saamisessa raportoitiin ongelmia, toteutuu hoidon tarpeen arviointi kolmen arkipäivän sisällä kyselyn mukaan lähes kaikkialla. Ainoastaan yksi terveyskeskus raportoi jatkuvista ongelmista ja viisi terveyskeskusta ajoittaisista ongelmista hoidon tarpeen arvioinnin toteutumisessa. Kyseisten terveyskeskusten alueella asuu noin kolme prosenttia maamme väestöstä.

Odotusajoista tiedottaminen oli hivenen huonontunut syksystä 2009. Väestöstä 88 prosenttia asuu sellaisen terveyskeskuksen alueella, jossa tiedot odotusajoista julkaistaan puolivuositain tai useammin. Pääasiallinen odotusaikatietojen julkaisukanava ovat internet-sivut.

Väestöstä 8 prosenttia asuu alueella, jolla yli 20 prosenttia terveyskeskuslääkärin viroista on täysin täyttämättä eli ilman vakinaista viranhaltijaa, sijaista tai vuokralääkäreitä. Suurin vaje on Kainuun, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Karjalan alueilla. Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueilla kaikki virat on joko täytetty tai alle 10 prosenttia on täyttämättä.

Vaikka virka olisi vakinaisesti täytetty, viranhaltijan työpanos ei mahdollisesti ole virkavapauden takia käytettävissä. Parhaiten lääkärin työpanos on käytettävissä Pirkanmaalla. Tilanne on vaikein Kainuun ja Länsi-Pohjan alueilla. Näillä alueilla väestöllä on käytettävissään vakinaisista lääkäreistä alle 60 prosenttia.

Kyselyyn vastanneiden 156 terveyskeskuksen alueella asuu 91 prosenttia väestöstä.

Hoitotakuu on ollut voimassa maaliskuusta 2005 alkaen. Sen toteutumista seurataan terveyskeskuksille puolivuositain tehtävillä kyselyillä.

Lähde:

Hoitotakuun toteutuminen terveyskeskuksissa maaliskuussa 2010
<http://www.thl.fi/fi/tilastot/hoitoonpaasy/pth>

Lisätietoja lääkäriresursseista (lokakuu 2009 tilanne):

<http://www.laakariliitto.fi/tilastot/tutkimuksia/tktilanne.html>

Lisätietoja:

Sanna-Mari Saukkonen, THL, (etunimi.sukunimi@thl.fi)

Satu Vuorio, THL, (etunimi.sukunimi@thl.fi)